

11sinif 32-soz-p56-3-mevkif-2-nokta-1-mebhas-esyanin-tesbihi-ve-ayet-sonlarindaki-zikirlerin-sirri - Set 1

1-) Bu parçada eşyanın hakikati neye bağlı gösterilmektedir? (8 kelime)
Varlıkların asıl

2-) Hakikî gerçekler hakkında daha ileri olarak hangi husus belirtilmektedir? (9 kelime)
Gerçek denilen

3-) Her şeyin çok yönlü ve çok dilli şekilde yaptığı iş nedir? (11 kelime)
Hepsi farklı

4-) Parçada verilen Arapça âyetin bu bölümde vurgulanan mânâsı nedir? (15 kelime)
Kâinatta hiçbir şeyin

5-) “Şiddetli görünüşü sebebiyle gizlenmek” ifadesi neyi düşündürür? (17 kelime)
Allah’ın delillerinin son derece

6-) Âyet sonlarında tekrarlanan İlâhî isimlerin bir hikmeti olarak burada neye işaret edilmektedir? (14 kelime)
Bu tekrarların, varlıklarda

7-) Bir kimse tek bir çiçekte İlâhî isimleri açıkça okuyamazsa nereye bakması tavsiye edilmektedir? (8 kelime)
Cennete, bahara

8-) Cennet, bahar ve yeryüzü burada niçin “büyük çiçekler” gibi

gösterilmektedir? (11 kelime)
Çünkü bunlar

9-) Bu büyük örneklerle bakmanın insana sağlayacağı fayda nedir? (14 kelime)
İlâhî isimleri daha

10-) Parçanın ana mesajını kısa şekilde nasıl özetlersin? (16 kelime)
Kâinattaki her şey Allah'ın

11sinif 32-soz-p56-3-mevkif-2-nokta-1-mebhas-esyanin-tesbihi-ve-ayet-sonlarindaki-zikirlerin-sirri - Set 2

1-) Bu bölümde eşya ile esma-i ilâhiye arasında nasıl bir ilişki kurulmaktadır? (8 kelime)

Eşyanın mânâsı

2-) “Hakikî hakikatler” denirken yalnızca görünen maddî yapı mı kastedilmektedir? (7 kelime)

Hayır;

3-) Her şeyin Yaratıcısını zikretmesi hangi yolla gerçekleşmektedir? (10 kelime)

Sadece sözle

4-) Bu anlatım, insanın kâinata bakışını nasıl değiştirmeyi amaçlar? (11 kelime)

Varlıkları sıradan

5-) “Hiçbir şey yoktur ki hamd ile tesbih etmesin” mânâsı, varlıklar hakkında hangi sonucu doğurur? (14 kelime)

Her varlığın bir

6-) Allah’ın çok açık delillerine rağmen fark edilmemesi nasıl açıklanmaktadır? (14 kelime)

Tecellilerin çok kuvvetli

7-) Âyetlerin sonunda farklı isimlerin gelmesi neden önemli görülmektedir? (12 kelime)

Çünkü her son

8-) Küçük bir örnekte zorlanan kişiye neden daha b    k örneklere bakması söyleniyor? (11 kelime)

B    k  rne lerde

9-) Bahar ve yeryüzü, rahmetin hangi yönünü daha görünür hâle getirir? (10 kelime)

Vericilik, güzellik,

10-) Bu parçaya göre sağlam bir tefekkür için hangi yöntem önerilmektedir? (13 kelime)

 nce açık ve

11sinif 32-soz-p56-3-mevkif-2-nokta-1-mebhas-esyanin-tesbihi-ve-ayet-sonlarindaki-zikirlerin-sirri - Set 3

1-) Parçanın başlangıcında okuyucuya hangi temel gerçeği kavraması söylenmektedir? (9 kelime)

Eşyanın özündeki

2-) Varlıkların “isimlere dayanması” ifadesi ne anlama gelir? (12 kelime)

Varlıkların kendi başına

3-) Metinde her şeyin “çok cihetle” ve “çok dille” tesbih ettiğinin söylenmesi neyi gösterir? (11 kelime)

Bir varlığın

4-) Buradaki tesbih yalnız ibadet eden canlılarla mı sınırlıdır? (10 kelime)

Hayır; bütün

5-) “Aşırı açıklığı sebebiyle gizli kalmak” fikrini günlük hayata benzeterek nasıl anlayabiliriz? (16 kelime)

Çok sık görülen bir

6-) Âyet sonlarında geçen isimlerin tekrar edilmesinin “sır” oluşu neye bağlanabilir? (11 kelime)

Kâinattaki olayların

7-) Çiçekte esmayı okuyamayan biri için verilen yeni bakış basamakları nelerdir? (10 kelime)

Daha geniş

8-) Bu sıralamada neden önce büyük örnekler anılmaktadır? (11 kelime)
Çünkü büyük

9-) Rahmetin büyük çiçekleri ifadesiyle bu üç örnek arasında nasıl ortak bir nokta kurulmuştur? (12 kelime)
Üçü de Allah'ın

10-) Parçadan çıkarılacak en önemli ders nedir? (10 kelime)
Kâinat, dikkatle

11sinif 32-soz-p56-3-mevkif-2-nokta-1-mebhas-esyanin-tesbihi-ve-ayet-sonlarindaki-zikirlerin-sirri - Set 4

1-) Bu bölümde eşyanın gerçek mânâsı kendi içinde mi, yoksa başka bir dayanakta mı gösteriliyor? (10 kelime)

Kendi içinde

2-) “Hakikî hakikatler, o isimlerin cilveleridir” sözü varlıklara hangi gözle bakmayı gerektirir? (12 kelime)

Onlara sadece madde

3-) “Zikir” ve “tesbih” burada hangi geniş anlamda kullanılmaktadır? (13 kelime)

Varlıkların hem Allah'ı

4-) Metindeki Kur'ân ifadesiyle bütün varlıklar için ortak olan görev nedir? (8 kelime)

Hepsinin yaratılışlarıyla

5-) Görünüşün çok kuvvetli olmasının gizlenmeye sebep olması nasıl bir fikirdir? (11 kelime)

Hakikatin çok

6-) Âyet sonlarındaki isimler niçin gelişigüzel değil, anlamlı kabul edilmektedir? (9 kelime)

Çünkü anlatılan

7-) Küçük bir çiçekte okunamayan esma, büyük ölçekte hangi alanlarda daha net görülebilir? (9 kelime)

Cennet'te, baharda

8-) Bu üç örneğin “rahmet” ile ilişkilendirilmesi neyi vurgular? (13 kelime)

Allah’ın merhamet ve

9-) Büyük örneklere bakmak, küçük varlıkları anlamada nasıl bir kolaylık sağlar? (10 kelime)

Aynı isimlerin

10-) Bu pasajın öğrenciye kazandırmak istediği düşünme biçimi nedir? (13 kelime)

Kâinata iman gözüyle

11sinif 32-soz-p56-3-mevkif-2-nokta-1-mebhas-esyanin-tesbihi-ve-ayet-sonlarindaki-zikirlerin-sirri - Set 5

1-) Metne göre eşyanın asıl gerçekliği hangi temele oturur? (6 kelime)
Allah'ın

2-) Parçada “belki” denilerek önceki ifadeden daha kuvvetli hangi düşünceye geçiliyor? (11 kelime)
Sadece dayanma

3-) Her şeyin birçok dille tesbih etmesi, varlıkların hangi yönünü öne çıkarır? (14 kelime)
Her bir varlığın

4-) Bu anlayış, sessiz görünen varlıkları nasıl değerlendirir? (12 kelime)
Onları suskun değil,

5-) “Görünüşünün çokluğu sebebiyle gizlenen” ifadesi insanın hangi kusuruna dikkat çeker? (12 kelime)
Açık delillere karşı

6-) Âyetlerin sonunda gelen isimlerin tekrarı okuyucuya ne kazandırabilir? (9 kelime)
Kâinattaki olaylarla

7-) Tek bir çiçekte mânâyı seçemeyen kimse için neden daha büyük örnekler gösteriliyor? (12 kelime)
Çünkü büyük yaratılış

8-) Cennet, bahar ve yeryüzünün birlikte zikredilmesi hangi ortak özelliğe dayanır? (11 kelime)

Üçünün de

9-) Bu büyük sahnelerde isimleri “açıkça okumak” ne demektir? (14 kelime)

Düzen, güzellik, ihsan

10-) Parçaya göre doğru bakış açısı kazanıldığında insan neyi fark eder? (12 kelime)

Kâinatta dağınık görünen

11sinif 32-soz-p56-3-mevkif-2-nokta-1-mebhas-esyanin-tesbihi-ve-ayet-sonlarindaki-zikirlerin-sirri - Set 6

1-) Bu pasajın ilk cümlesi, eşyanın hakikati hakkında hangi ana hükmü veriyor? (8 kelime)

Varlıkların gerçek

2-) “Hakikî hakikatler” ifadesinin devamında, bunların ne olduğu nasıl açıklanıyor? (6 kelime)

Bunların

3-) Her şeyin Yaratıcısını anması, sadece kelimelerle yapılan bir iş olarak mı sunuluyor? (13 kelime)

Hayır; varlıkların yapısı,

4-) Parçada geçen tesbih anlayışı, kâinatı nasıl bir bütün hâlinde gösterir? (10 kelime)

Tamamı Allah'ı

5-) “Açıklığın şiddetiyle gizlenme” cümlesiyle hangi ince hakikate dikkat çekiliyor? (15 kelime)

Delillerin çok güçlü

6-) Âyet sonlarındaki isim gruplarının tekrar edilmesinde anlaşılması istenen husus nedir? (12 kelime)

Her olayın ve

7-) Çiçekte bu mânâları seçemeyen kimseye sunulan üç büyük misal hangileridir? (4 kelime)

Cennet,

8-) Bu üç misal neden “rahmetin büyük çiçekleri” şeklinde

düşünülebilir? (11 kelime)
Çünkü her

9-) Bu örneklere dikkatle bakmanın sonucu olarak insan neyi
anlayabilir? (11 kelime)
İlâhî isimlerin

10-) Bütün pasajı bir cümleyle özetlersen ne dersin? (13 kelime)
Kâinata ibretle bakan

CEVAP ANAHTARI

11sinif 32-soz-p56-3-mevkif-2-nokta-1-mebhas-esyanin-tesbihi-ve-ayet-sonlarindaki-zikirlerin-sirri - Set 1 -

CEVAPLAR

1-) Bu parçada eşyanın hakikati neye bağlı gösterilmektedir?

Varlıkların asıl mânâsının İlâhî isimlere dayandığı ifade edilmektedir.

2-) Hakikî gerçekler hakkında daha ileri olarak hangi husus belirtilmektedir?

Gerçek denilen şeylerin, Allah'ın isimlerinin görünen yansımaları olduğu anlatılmaktadır.

3-) Her şeyin çok yönlü ve çok dilli şekilde yaptığı iş nedir?

Hepsi farklı taraflarıyla Yaratıcısını anmakta ve O'nu noksan sıfatlardan tenzih etmektedir.

4-) Parçada verilen Arapça âyetin bu bölümde vurgulanan mânâsı nedir?

Kâinatta hiçbir şeyin başıboş olmadığı, her varlığın kendi hâliyle Allah'ı tesbih ettiği mânâsı öne çıkarılmaktadır.

5-) “Şiddetli görünüşü sebebiyle gizlenmek” ifadesi neyi düşündürür?

Allah'ın delillerinin son derece açık ve yaygın olması sebebiyle insanların çoğu zaman bu açıklığın farkına varamadığını düşündürür.

6-) Âyet sonlarında tekrarlanan İlâhî isimlerin bir hikmeti olarak burada neye işaret edilmektedir?

Bu tekrarların, varlıklarda görülen fiillerin ve düzenin belirli İlâhî isimlere bağlandığını hatırlatmasına işaret edilmektedir.

7-) Bir kimse tek bir çiçekte İlâhî isimleri açıkça okuyamazsa nereye bakması tavsiye edilmektedir?

Cennete, bahara ve yeryüzüne dikkatle bakması tavsiye edilmektedir.

8-) Cennet, bahar ve yeryüzü burada niçin “büyük çiçekler” gibi gösterilmektedir?

Çünkü bunlar rahmetin geniş ve gözle görülür tecellilerini taşıyan büyük örneklerdir.

9-) Bu büyük örneklerle bakmanın insana sağlayacağı fayda nedir?

İlâhî isimleri daha açık biçimde fark etmesine, onların izlerini ve sanatını anlamasına yardımcı olur.

10-) Parçanın ana mesajını kısa şekilde nasıl özetlersin?

Kâinattaki her şey Allah'ın isimlerini gösterir; insan da dikkatle bakarsa

bunu küçükte de büyükte de okuyabilir.

11sinif 32-soz-p56-3-mevkif-2-nokta-1-mebhas-esyanin-tesbihi-ve-ayet-sonlarindaki-zikirlerin-sirri - Set 2 -

CEVAPLAR

1-) Bu bölümde eşya ile esma-i îlâhiye arasında nasıl bir ilişki kurulmaktadır?

Eşyanın mânâsı ve değeri, îlâhî isimlere dayanmasıyla açıklanmaktadır.

2-) “Hakikî hakikatler” denirken yalnızca görünen maddî yapı mı kastedilmektedir?

Hayır; asıl olarak Allah’ın isimlerinin tecellileri kastedilmektedir.

3-) Her şeyin Yaratıcısını zikretmesi hangi yolla gerçekleşmektedir? Sadece sözle değil, hâli, düzeni, sanatı ve taşıdığı özelliklerle gerçekleşmektedir.

4-) Bu anlatım, insanın kâinata bakışını nasıl değiştirmeyi amaçlar? Varlıkları sıradan nesneler gibi değil, Allah’ı tanıtan işaretler gibi görmeyi öğretir.

5-) “Hiçbir şey yoktur ki hamd ile tesbih etmesin” mânâsı, varlıklar hakkında hangi sonucu doğurur?

Her varlığın bir anlam taşıdığı ve Allah’a işaret eden bir yönü bulunduğu sonucunu doğurur.

6-) Allah’ın çok açık delillerine rağmen fark edilmemesi nasıl açıklanmaktadır?

Tecellilerin çok kuvvetli ve her tarafta bulunması sebebiyle, insanların buna alışıp dikkat etmemesiyle açıklanmaktadır.

7-) Âyetlerin sonunda farklı isimlerin gelmesi neden önemli görülmektedir?

Çünkü her son ifade, anlatılan fiil ve olayların arkasındaki îlâhî sıfatları hatırlatır.

8-) Küçük bir örnekte zorlanan kişiye neden daha büyük örneklere bakması söyleniyor?

Büyük örneklerde îlâhî isimlerin izleri daha belirgin olduğu için kavramak kolaylaşır.

9-) Bahar ve yeryüzü, rahmetin hangi yönünü daha görünür hâle getirir?

Vericilik, güzellik, düzen ve canlılığı yayma yönünü daha açık gösterir.

10-) Bu parçaya göre sağlam bir tefekkür için hangi yöntem

önerilmektedir?

Önce açık ve büyük tecellileri görüp, oradan küçük varlıklardaki mânâyı okumaya çalışmak önerilmektedir.

11sinif 32-soz-p56-3-mevkif-2-nokta-1-mebhas-esyanin-tesbihi-ve-ayet-sonlarindaki-zikirlerin-sirri - Set 3 -

CEVAPLAR

1-) Parçanın başlangıcında okuyucuya hangi temel gerçeği kavraması söylenmektedir?

Eşyanın özündeki gerçeklerin ilâhî isimlerle bağlantılı olduğunu kavraması söylenmektedir.

2-) Varlıkların “isimlere dayanması” ifadesi ne anlama gelir? Varlıkların kendi başına bağımsız olmadığını, anlam ve hakikatlerini Allah’ın isimlerinden aldığını anlatır.

3-) Metinde her şeyin “çok cihetle” ve “çok dille” tesbih ettiğinin söylenmesi neyi gösterir?

Bir varlığın tek bir yönüyle değil, birçok özelliğiyle Allah’ı tanıttığını gösterir.

4-) Buradaki tesbih yalnız ibadet eden canlılarla mı sınırlıdır? Hayır; bütün varlıkların hâl diliyle yaptığı genel bir kulluk kastedilmektedir.

5-) “Aşırı açıklığı sebebiyle gizli kalmak” fikrini günlük hayata benzeterek nasıl anlayabiliriz?

Çok sık görülen bir nimetin fark edilmemesi gibi, her yerde görülen deliller de bazen gözden kaçabilir.

6-) Âyet sonlarında geçen isimlerin tekrar edilmesinin “sır” oluşu neye bağlanabilir?

Kâinattaki olayların rastgele değil, belirli ilâhî isimlerin tecellisi olarak okunmasına bağlanabilir.

7-) Çiçekte esmayı okuyamayan biri için verilen yeni bakış basamakları nelerdir?

Daha geniş örnekler olarak Cennet’e, bahara ve yeryüzüne yönelmesi istenmektedir.

8-) Bu sıralamada neden önce büyük örnekler anılmaktadır?

Çünkü büyük sahnelerde aynı hakikat daha net ve daha kolay seçilir.

9-) Rahmetin büyük çiçekleri ifadesiyle bu üç örnek arasında nasıl ortak bir nokta kurulmuştur?

Üçü de Allah’ın lütuf, güzellik ve ihsanını topluca gösteren geniş tecelli alanlarıdır.

10-) Parçadan çıkarılacak en önemli ders nedir?

Kâinat, dikkatle bakıldığında Allah'ın isimlerini bildiren büyük bir tefekkür kitabıdır.

11sinif 32-soz-p56-3-mevkif-2-nokta-1-mebhas-esyanin-tesbihi-ve-ayet-sonlarindaki-zikirlerin-sirri - Set 4 -

CEVAPLAR

- 1-) Bu bölümde eşyanın gerçek mânâsı kendi içinde mi, yoksa başka bir dayanakta mı gösteriliyor?
Kendi içinde bağımsız değil, ilâhî isimlere bağlı bir dayanakta gösteriliyor.
- 2-) “Hakikî hakikatler, o isimlerin cilveleridir” sözü varlıklara hangi gözle bakmayı gerektirir?
Onlara sadece madde olarak değil, Allah’ın isimlerini yansıtan aynalar olarak bakmayı gerektirir.
- 3-) “Zikir” ve “tesbih” burada hangi geniş anlamda kullanılmaktadır?
Varlıkların hem Allah’ı bildirmesi hem de O’nun kusurdan uzak olduğunu göstermesi anlamında kullanılmaktadır.
- 4-) Metindeki Kur’ân ifadesiyle bütün varlıklar için ortak olan görev nedir?
Hepsinin yaratılışlarıyla Allah’ı övmesi ve O’na işaret etmesidir.
- 5-) Görünüşün çok kuvvetli olmasının gizlenmeye sebep olması nasıl bir fikirdir?
Hakikatin çok açık olması sebebiyle insanın onu sıradanlaştırp fark etmemesi fikridir.
- 6-) Âyet sonlarındaki isimler niçin gelişigüzel değil, anlamlı kabul edilmektedir?
Çünkü anlatılan mânâlarla uygun düşen ilâhî sıfatları ders verirler.
- 7-) Küçük bir çiçekte okunamayan esma, büyük ölçekte hangi alanlarda daha net görülebilir?
Cennet’te, baharda ve yeryüzünün genel görünümünde daha net görülebilir.
- 8-) Bu üç örneğin “rahmet” ile ilişkilendirilmesi neyi vurgular?
Allah’ın merhamet ve nimetinin geniş, kuşatıcı ve gözle görülür biçimde ortaya çıktığını vurgular.
- 9-) Büyük örneklerle bakmak, küçük varlıkları anlamada nasıl bir kolaylık sağlar?
Aynı isimlerin daha belirgin tecellilerini görünce, küçükteki işaretleri seçmek kolaylaşır.

10-) Bu pasajın öğrenciye kazandırmak istediğı düşünme biçimi nedir?
Kâinata iman gözüyle bakıp her varlıkta Allah'ın isimlerini okumaya
çalışan bir tefekkür biçimidir.

11sinif 32-soz-p56-3-mevkif-2-nokta-1-mebhas-esyanin-tesbihi-ve-ayet-sonlarindaki-zikirlerin-sirri - Set 5 -

CEVAPLAR

1-) Metne göre eşyanın asıl gerçekliği hangi temele oturur?

Allah'ın isim ve sıfatlarının tecellilerine oturur.

2-) Parçada “belki” denilerek önceki ifadede daha kuvvetli hangi düşünceye geçiliyor?

Sadece dayanma değil, gerçeklerin bizzat İlâhî isimlerin yansımaları olduğu düşüncesine geçiliyor.

3-) Her şeyin birçok dille tesbih etmesi, varlıkların hangi yönünü öne çıkarır?

Her bir varlığın farklı özellikleriyle anlam taşıdığını ve hepsinin birer delil olduğunu öne çıkarır.

4-) Bu anlayış, sessiz görünen varlıkları nasıl değerlendirir?

Onları suskun değil, hâl diliyle konuşan ve Allah'ı anlatan varlıklar olarak değerlendirir.

5-) “Görünüşünün çokluğu sebebiyle gizlenen” ifadesi insanın hangi kusuruna dikkat çeker?

Açık delillere karşı gaflet ve alışkanlık sebebiyle duyarsız kalma kusuruna dikkat çeker.

6-) Âyetlerin sonunda gelen isimlerin tekrarı okuyucuya ne kazandırabilir?

Kâinattaki olaylarla Allah'ın isimleri arasında bağ kurma şuuru kazandırabilir.

7-) Tek bir çiçekte mânâyı seçemeyen kimse için neden daha büyük örnekler gösteriliyor?

Çünkü büyük yaratılış tabloları aynı gerçeği daha açık ve öğretici biçimde sergiler.

8-) Cennet, bahar ve yeryüzünün birlikte zikredilmesi hangi ortak özelliğe dayanır?

Üçünün de İlâhî rahmeti bolca gösteren geniş nimet sahneleri olmasına dayanır.

9-) Bu büyük sahnelerde isimleri “açıkça okumak” ne demektir?

Düzen, güzellik, ihsan ve hayat gibi özelliklerden Allah'ın isimlerini daha belirgin şekilde anlamak demektir.

10-) Parçaya göre doğru bakış açısı kazanıldığında insan neyi fark eder?
Kâinatta dağınık görünen şeylerin hepsinin Allah'ı gösteren anlamlı işaretler olduğunu fark eder.

11sinif 32-soz-p56-3-mevkif-2-nokta-1-mebhas-esyanin-tesbihi-ve-ayet-sonlarindaki-zikirlerin-sirri - Set 6 -

CEVAPLAR

1-) Bu pasajın ilk cümlesi, eşyanın hakikati hakkında hangi ana hükmü veriyor?

Varlıkların gerçek mânâsının İlâhî isimlere bağlı olduğunu bildiriyor.

2-) “Hakikî hakikatler” ifadesinin devamında, bunların ne olduğu nasıl açıklanıyor?

Bunların Allah’ın isimlerinin tecellileri olduğu açıklanıyor.

3-) Her şeyin Yaratıcısını anması, sadece kelimelerle yapılan bir iş olarak mı sunuluyor?

Hayır; varlıkların yapısı, düzeni ve hâli de bu anmanın bir parçası olarak sunuluyor.

4-) Parçada geçen tesbih anlayışı, kâinatı nasıl bir bütün hâlinde gösterir?

Tamamı Allah’ı tanıtan ve O’nu öven bir bütün hâlinde gösterir.

5-) “Açıklığın şiddetiyle gizlenme” cümlesiyle hangi ince hakikate dikkat çekiliyor?

Delillerin çok güçlü ve yaygın olmasının, gafletli insan için onları görünmez hâle getirebildiğine dikkat çekiliyor.

6-) Âyet sonlarındaki isim gruplarının tekrar edilmesinde anlaşılması istenen husus nedir?

Her olayın ve her yaratılışın uygun İlâhî isimlerle bağlantılı olduğunu anlamak istenmektedir.

7-) Çiçekte bu mânâları seçemeyen kimseye sunulan üç büyük misal hangileridir?

Cennet, bahar ve yeryüzüdür.

8-) Bu üç misal neden “rahmetin büyük çiçekleri” şeklinde düşünülebilir?

Çünkü her biri Allah’ın nimet, güzellik ve merhametini geniş ölçekte sergiler.

9-) Bu örneklerle dikkatle bakmanın sonucu olarak insan neyi anlayabilir?

İlâhî isimlerin tecellilerini, bu tecellilerin izlerini ve kâinattaki sanat nakışlarını anlayabilir.

10-) Bütün pasajı bir cümleyle özetlersen ne dersin?

Kâinata ibretle bakan kişi, küçükten büyüğe her varlıkta Allah'ın isimlerini okuyup O'nu tanıyabilir.